

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ

Q Ə R A R

“Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri və həmin ərazilərdə təsərrüfat işlərinin aparılmasına dair tələblər”in təsdiq edilməsi haqqında

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 19 may tarixli 2143 nömrəli Fərmanının 2.2.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. “Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri və həmin ərazilərdə təsərrüfat işlərinin aparılmasına dair tələblər” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. “Gərginliyi 1000 voltadək olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi Qaydaları”nın və “Gərginliyi 1000 völdən yuxarı olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 10 iyun tarixli 103 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 6, maddə 539 (Cild I) ləğv edilsin (2-ci hissəsi istisna olmaqla).

3. “Azərenerji” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ötürücü şəbəkəyə münasibətdə, “Azərişiq” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti paylayıcı şəbəkəyə münasibətdə elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonaları barədə cari vəziyyətə dair məlumatları elektron qaydada üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim etsinlər.

Əli Əsədov

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, 16 may 2024-cü il

№ 261

Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri və həmin ərazilərdə təsərrüfat işlərinin aparılmasına dair

TƏLƏBLƏR

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Tələblər “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun (bundan sonra – Qanun) 37.4-cü maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçülərini, həmin ərazilərdə təsərrüfat işlərinin aparılmasına dair tələbləri müəyyən edir.

1.2. Elektrik şəbəkələrinin mühafizəsinin təmin olunması, istismarı üçün normal şəraitin yaradılmasının və zədələnməsinin qarşısının alınması, həmçinin insanların həyat və sağlamlığının, təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə elektrik şəbəkələri ətrafında mühafizə zonaları (torpaq sahələri, su və hava məkanı) müəyyənləşdirilir.

1.3. Elektrik şəbəkələrinin layihələndirilməsi, tikintisi, genişləndirilməsi, yenidən qurulması və istismarı Qanunun tələbləri nəzərə alınmaqla, “Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinə, şəhərsalma və tikintiyə dair digər normativ hüquqi aktlara, o cümlədən texniki normativ hüquqi aktlara uyğun olaraq həyata keçirilir.

1.4. Bu Tələblər qüvvəyə minənədək ərazisində elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonası müəyyən edilən torpağın mülkiyyətçiləri, istifadəçiləri və icarəçiləri həmin torpaq sahəsi üzərində hüquqlardan məhrum edilmirlər. Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonasının ərazilərində təsərrüfat işlərini aparın torpaq mülkiyyətçiləri, istifadəçiləri və icarəçiləri bu Tələblərə əməl etməlidirlər.

1.5. Elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi ötürücü şəbəkəyə münasibətdə ötürücü sistem operatoru tərəfindən, paylayıcı

şəbəkəyə münasibətdə isə paylayıcı sistem operatoru (bundan sonra – sistem operatoru) tərəfindən təmin edilir.

1.6. Elektrik şəbəkələrinin tikintisi, genişləndirilməsi, yenidən qurulması, təmiri və istismarı məqsədilə torpaq sahələri üzərində hüquqlar torpaq qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq əldə edilir.

1.7. Mühafizə zonalarında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə qadağan olunmayan təsərrüfat işləri aparıla bilər.

1.8. Bu Tələblərdə istifadə olunan anlayışlar Qanunda və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktlarında nəzərdə tutulmuş mənaları ifadə edir.

2. Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri

2.1. Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonaları elektrik verilişi xətləri boyunca kənar naqillərin meyil etməmiş vəziyyətində yer səthinə proyeksiyasından hər iki tərəfə bu Tələblərin 2.2–2.4-cü bəndləri ilə müəyyən edilən məsafələrdə şaquli müstəvilərlə məhdudlaşan torpaq sahəsi, su və hava məkanı şəklində müəyyən edilir.

2.2. Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri elektrik verilişi xətlərinə münasibətdə izolyasiyasız naqilli hava elektrik verilişi xətləri üçün aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

2.2.1. gərginliyi 1000 voltadək hava elektrik verilişi xətləri üçün – 2 metr;

2.2.2. 1-20 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri üçün – 10 metr;

2.2.3. 35 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri üçün – 15 metr;

2.2.4. 110 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri üçün – 20 metr;

2.2.5. 150-220 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri üçün – 25 metr;

2.2.6. 330-500 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri üçün – 30 metr.

2.3. Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri elektrik verilişi xətlərinə münasibətdə özünüdaşıyan izolyasiyalı naqilli hava elektrik verilişi xətləri üçün aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

2.3.1. gərginliyi 1000 voltadək hava elektrik verilişi xətləri üçün – 1 metr;

2.3.2. 1-20 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri üçün – 2 metr;

2.3.3. 35 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri üçün – 4 metr;

2.3.4. 110 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri üçün – 6 metr.

2.4. Bu Tələblərin 2.2-ci və 2.3-cü bəndlərində göstərilənlərdən əlavə, elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının ölçüləri elektrik verilişi xətlərinə münasibətdə aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

2.4.1. yeraltı kabel elektrik verilişi xətləri boyunca kənar kabellərin hər iki tərəfindən 1 metr aralıda, həmin xətlər yaşayış məntəqələrində səkilərin altından keçdikdə isə bina və qurğulara doğru 0,6 metr aralıda və küçənin hərəkət hissəsinə doğru 1 metr aralıda yerləşən, şaquli müstəvilərlə məhdudlaşan torpaq sahəsi;

2.4.2. sualtı kabel elektrik verilişi xətləri boyunca kənar kabellərin hər iki tərəfindən 100 metr aralıda yerləşən, şaquli müstəvilərlə məhdudlaşan, suyun səthindən dibinə qədər olan su boşluğu sahəsi;

2.4.3. hava elektrik verilişi xətlərinin su hövzələrindən (o cümlədən çaylar, kanallar, göllər) keçidi boyunca gəmiçilik üçün yararlı hövzələrdə kənar naqillərin meyil etməmiş vəziyyətində hər iki tərəfdən 100 metr aralıda yerləşən şaquli müstəvilərlə məhdudlaşan su hövzəsinin səthindəki hava məkanı, gəmiçilik üçün yararlı olmayan hövzələrdə isə bu Tələblərin 2.2-ci və 2.3-cü bəndlərində nəzərdə tutulmuş məsafələr.

2.5. Elektrik qurğularına münasibətdə mühafizə zonalarının ölçüləri elektrik qurğusunun ən yüksək gərginlik göstəricisi nəzərə alınmaqla, bu Tələblərin 2.2-ci və 2.3-cü bəndlərində göstərilmiş məsafələrə uyğun müəyyən edilir.

2.6. Elektrik şəbəkələrinin qaz xətlərinə və qurğularına münasibətdə mühafizə zonalarının ölçüləri Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 21 iyun tarixli 103 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qaz təchizatında mühafizə zonaları və təhlükəsizlik tədbirləri Qaydaları" və 2020-ci il 11 fevral tarixli 40 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydası" ilə müəyyən edilir.

3. Elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarında təsərrüfat işlərinin aparılmasına dair tələblər

3.1. Bu Tələblərin 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş mühafizə zonalarının altındakı torpaq sahələrində sistem operatoru ilə əvvəlcədən razılaşdırılmaqla aşağıdakı təsərrüfat işləri aparıla bilər:

3.1.1. gərginliyi 1000 voltdan yuxarı olan elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarında tikinti və ya quraşdırma işlərinin aparılması;

3.1.2. hər növ dağ-mədən işləri, yükləmə-boşaltma (o cümlədən dənizdə, çayda, göldə), dibdərinlətmə, yerqazma, partladılma, meliorasiya işlərinin görülməsi, ağac və kol əkilməsi, qırılması, budanması, çöl düşərgələrinin qurulması, mal-qaranın yerləşdirilməsi, çəpər çəkilməsi, bağlar üçün dayaqların quraşdırılması və kənd təsərrüfatı bitkilərinin suvarılması;

3.1.3. dəmir yollarının, avtomobil yollarının, boru kəmərlərinin, rabitə xətlərinin, digər kommunikasiya qurğularının və başqa elektrik şəbəkələrinin layihələndirilməsi, tikintisi, quraşdırılması, təmiri, yenidən qurulması və sökülməsi;

3.1.4. elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarının altındakı torpaq sahələrində həmin sahələrin müvəqqəti subasması ilə əlaqədar işlərin görülməsi;

3.1.5. sualtı kabel elektrik verilişi xətlərinin mühafizə zonalarında gəmilərin, barjların və üzən kranların dayanması üçün körpülərin tikintisi, lövbər atılması, ov sahələrinin ayrılması, su bitkilərinin əldə edilməsi, yığılması, məhv edilməsi və heyvanların suvarılması üçün suvatların qurulması;

3.1.6. hava elektrik verilişi xətlərinin mühafizə zonalarından ümumi hündürlüyü yol səthindən 4,5 metrədən artıq olan maşın və mexanizmlərin keçməsi;

3.1.7. yeraltı kabel elektrik verilişi xətlərinin mühafizə zonalarında 0,3 metrədən artıq, şumlanan torpaqlarda isə 0,45 metrədən artıq dərinlikdə torpaq işlərinin aparılması və planlaşdırılması.

3.2. Bu Tələblərin 3.1.1–3.1.7-ci yarımbəndlərində göstərilən işlərin elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarında aparılmasına rəsmi razılıq almış hüquqi və fiziki şəxslər həmin işlərin yerinə yetirilməsi zamanı elektrik şəbəkələrinin istismarı üçün normal şərait yaradılmasını və zədələnməsinin qarşısının alınmasını, həmçinin insanların həyat və sağlamlığının təhlükəsizliyini təmin etməlidirlər.

3.3. Mühafizə zonalarında işlərin təhlükəsiz görülməsinin təmin edilməsi mümkün olmadıqda sistem operatoru tərəfindən həmin xətdən gərginlik götürülməlidir.

3.4. Hava elektrik verilişi xətlərinin mühafizə zonalarında yerləşən yaşıllıqların budanması və götürülməsi (kəsilməsi) işləri "Yaşıllıqların mühafizəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla aparılmalıdır.

3.5. Bu Tələblərin 3.1-ci bəndinə uyğun olaraq, elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarında təsərrüfat işlərinin aparılması məqsədilə sistem operatorundan razılıq almaq üçün ərizəçi "İnzibati

icraat haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 29-cu və 30-cu maddələrinə uyğun olaraq, sistem operatoruna ərizə ilə (elektron və ya yazılı formada) müraciət edir. Ərizənin qəbul edilməsi, qeydiyyatata alınması, habelə əlavə sənədlərin və ya məlumatların tələb olunması “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 31-ci və 32-ci maddələrinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

3.6. Sistem operatoru təqdim olunmuş ərizəyə və ona əlavə edilmiş sənədlərə və ya məlumatlara Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş ərazilərin zonalaşdırılması, tikintinin növü və miqyası ilə bağlı müfəssəl qaydaları və yaşayış məntəqələrində yanaşı sahələrdə tikinti aparılmasının əsas şərtlərini, habelə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 11 fevral tarixli 41 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik və istilik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”nın və bu Tələblərin 3.5-ci bəndinin tələblərini nəzərə almaqla, ərizənin qeydiyyatata alındığı tarixdən 3 (üç) iş günündən gec olmayaraq elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarında təsərrüfat işlərinin aparılmasına razılıq verir və ya verilməsindən imtina haqqında inzibati akt qəbul edir.

3.7. Ərizəçi elektrik şəbəkələrinin mühafizə zonalarında təsərrüfat işlərinin aparılması ilə bağlı sistem operatorunun qəbul etdiyi inzibati aktla razılaşmadıqda inzibati və məhkəmə qaydasında şikayət verə bilər.
